za rok 2025

Sprawozdanie z działalności fundacji

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2167 oraz z 2022 r. poz. 2185)

- *Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;*
- *We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika(–);*
- *Pola wyboru należy uzupełnić przez wstawienie pojedynczego znaku X.*

Nazwa organu sprawującego nadzór: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

I. Dane fundacji

1. Nazwa fundacji	FUNDACJA ZAPOMNIANE		
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	1. Kraj: POLSKA	2. Województwo: MAZOWIECKIE	3. Powiat: M.ST.WARSZAWA
	4. Gmina: WARSZAWA	5. Ulica: TWARDA	6. Nr domu: 6
	7. Nr lokalu:	8. Miejscowość: WARSZAWA	9. Kod pocztowy: 00-950
	10. Nr telefonu (fakultatywne): 501 667 810	11. Adres poczty elektronicznej: kontakt@zapomniane.org	12. Nr faksu (fakultatywne):

13. Adres do korespondencji (jeżeli jest inny niż adres siedziby):

14. Adres strony internetowej (jeżeli fundacja posiada stronę www)
https://zapomniane.org/

3. Nr REGON:	147241480	4. Data wpisu do KRS:	12.05.2014	5. Nr KRS:	0000508923

6. Dane członków zarządu fundacji / dane likwidatora (według aktualnego wpisu w KRS)	Imię i nazwisko	Funkcja
	Aleksandra Janus	Prezeska Zarządu
	Aleksander Schwarz	Wiceprezes Zarządu
7. Numer NIP fundacji	5252588113	
8. Wszystkie cele statutowe fundacji	1.Poszukiwanie, lokalizowanie i upamiętnianie zapomnianych grobów ofiar Holokaustu. 2.Odtwarzanie losów Żydów, przebiegu egzekucji, zebranie jak największej ilości szczegółów o poszczególnych ludziach. 3.Zachowanie pamięci o każdej z ofiar zbrodni nazistowskich. 4.Gromadzenie dokumentacji, spisywanie i archiwizacja relacji świadków zbrodni hitlerowskiego ludobójstwa. 5.Szerzenie wiedzy na temat Holokaustu, historii i tradycji narodu żydowskiego i przekazywanie jej dla	

	następnych pokoleń, które nie będą już miały bezpośredniego kontaktu z generacją, która doświadczyła Holokaustu. 6.Angażowanie społeczności lokalnych w przywracanie wiedzy o żydowskiej przeszłości miast i wsi, w odkrywaniu lokalnego dziedzictwa i dbałości o nie. 7.Podnoszenie świadomości na temat lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości w Polsce. 8.Podejmowanie inicjatyw edukacyjnych dla przekazywania historii i dziedzictwa młodym pokoleniom oraz dla przeciwdziałania przejawom nietolerancji i dyskryminacji, ksenofobii w szczególności antysemityzmu. 9.Propagowanie postaw tolerancji, poszanowania praw człowieka, szczególnie mniejszości narodowych i współpracy ludzi różnych kultur i religii. 10.Ochrona dziedzictwa narodowego i kultury, w tym ratowanie miejsc związanych z kulturą żydowską. 11.Wspieranie lokalnych społeczności polskiej w godzeniu się z przeszłością i przezwyciężaniu traumy spowodowanej przez tragiczny koniec współżycia polsko – żydowskiego. 12.Angażowanie władz lokalnych i liderów społecznych w przejmowaniu odpowiedzialności za dziedzictwo polsko-żydowskiej historii lokalnej.

II. Charakterystyka działalności fundacji w okresie sprawozdawczym *(dane odnoszą się do faktycznie wykonywanej działalności w roku sprawozdawczym)*

1. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

W roku 2025 Fundacja prowadziła następujące działania służące realizacji celów statutowych:

1. Prowadziliśmy **intensywne poszukiwania i badania bezinwazyjne** żydowskich grobów wojennych oraz miejsc egzekucji, lokalizując ich zasięg i rozmiar przy użyciu georadaru, magnetometru oraz analizy danych LiDAR i historycznych zdjęć lotniczych. Kluczowe prace badawcze realizowane były w **Rzeszowie** (nowy cmentarz żydowski przy ul. Rejtana), gdzie we współpracy z Gminą Miasto Rzeszów zidentyfikowano granice mogił zbiorowych ofiar Zagłady i opracowano bazę danych GIS, oraz w **Działoszycach**. Kontynuowaliśmy gromadzenie zeznań świadków w formie nagrań audio oraz prowadziliśmy kwerendy archiwalne w zasobach ŻIH, IPN, Yad Vashem i archiwach państwowych.
2. W ramach programu MKiDN „Kultura cyfrowa 2025" realizowaliśmy projekt **„Zapomniane miejsca i historie. Rozwój cyfrowego archiwum żydowskich grobów wojennych poza obozami Zagłady"**. W ramach zadania dokonaliśmy selekcji i opracowania merytorycznego **35 nowych lokalizacji grobów**, wykonaliśmy ponad 1000 skanów dokumentacji oraz przygotowaliśmy transkrypcje nagrań świadków. Rozwinęliśmy narzędzia cyfrowe archiwum online, wdrażając mechanizm żniwnowania metadanych (Dublin Core, RDF/XML) oraz wyszukiwarkę, co znacząco poprawiło dostępność i interoperacyjność naszych zasobów dla badaczy i edukatorów.
3. Zrealizowaliśmy projekt **„Punkty odniesienia. Współtworzenie drewnianych macew z lokalną społecznością"**, dofinansowany przez **Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce**. Działania te miały charakter partycypacyjny i angażowały mieszkańców w proces symbolicznego oznaczania i przywracania pamięci o miejscach spoczynku ofiar w ich najbliższym otoczeniu.
4. W ramach programu MKiDN „Groby i cmentarze wojenne w kraju" realizowaliśmy dwa duże zadania upamiętniające:
   - **„Przywrócenie pamięci o ofiarach Zagłady w Lesie Chodówki"**: projekt objął konserwację i modernizację istniejącego pomnika oraz tzw. **„zielone upamiętnienie"** nieoznakowanych wcześniej trzech grobów masowych. Przy użyciu architektury krajobrazu i naturalnych materiałów wyznaczono granice mogił i ścieżki edukacyjne, a instalacja tablic historycznych przywróciła tożsamość pochowanym tam osobom.
   - **„Zabezpieczenie i upamiętnienie miejsc złożenia szczątków ofiar Zagłady na obrzeżach byłego obozu w Sobiborze"**: zadanie obejmowało badania biologiczne terenu, nadzór halachiczny oraz instalację tablic informacyjnych i znaczników granic grobów zgodnie z wytycznymi żydowskiego prawa religijnego.
5. We współpracy z **United States Holocaust Memorial Museum** (Mandel Center) zorganizowaliśmy w Muzeum POLIN dwie edycje międzynarodowych warsztatów edukacyjnych dla badaczy Zagłady: **„Workshops For Early- and Mid-Career Holocaust Researchers"** w czerwcu oraz październiku 2025 r.. Programy te służyły wymianie doświadczeń naukowych i integracji środowiska akademickiego zajmującego się historią Holokaustu.
6. Realizowaliśmy projekt **„Difficult Heritage – Digital Access, Transformative Commemoration and Education"** finansowany przez Ambasadę Niemiec (Federal Foreign Office). W jego ramach udostępniliśmy **35 nowych publikacji w języku angielskim** w cyfrowym archiwum, zorganizowaliśmy warsztaty dla przewodników i aktywistów w Lublinie i Warszawie oraz stworzyliśmy **artystyczno-ekologiczną instalację** na cmentarzu żydowskim przy ul. Okopowej w Warszawie w formie szkółki roślinnej. Projekt zwieńczyła międzynarodowa konferencja na temat aktywizmu pamięciowego.
7. W ramach międzynarodowego konsorcjum rozpoczęliśmy projekt European Sites of Holocaust Memory (**ESHEM-**

European Network of Places Where the Holocaust Happened)), flagową inicjatywę Komisji Europejskiej ujętą w Europejskiej Strategii Zwalczania Antysemityzmu i Wspierania Życia Żydowskiego (2021–2030). Jako partner konsorcjum współtworzymy Sekretariat sieci, której celem jest zabezpieczenie, ochrona i wykorzystanie potencjału miejsc związanych z historią Zagłady dla badań i edukacji w ramach przetargu ogłoszonego przez Unię Europejską, którego celem jest budowa europejskiej sieci miejsc związanych z Zagładą oraz wypracowanie standardów ich ochrony i upamiętniania.

8. Kontynuowaliśmy wieloletnie projekty edukacyjno-aktywistyczne finansowane z programu UE CERV:
   - **„MultiMemo – Multidirectional Memory: Remembering for Social Justice"**: promujący „pamięć wielokierunkową" jako narzędzie sprawiedliwości społecznej.
   - **„ReActMem – Pamięć Ratunkowa – aktywizm, sztuka i pamięć publiczna"**: łączący działania artystyczne z aktywizmem lokalnym w celu przywracania pamięci o przemilczanych aspektach przeszłości.
9. Realizowaliśmy projekt **„Społeczne laboratorium dziedzictwa żydowskiego"** w ramach programu **SYNERGIE (Narodowe Centrum Kultury)**. W miejscowościach Przegaliny Małe, Pawlichy oraz w Lesie Chodówki przeprowadziliśmy interwencje artystyczno-animacyjne, wykorzystując narzędzia sztuki do włączania lokalnych społeczności w procesy upamiętniania. Zadanie zakończyło ogólnopolskie wydarzenie online „Sztuka, aktywizm, pamięć", prezentujące wypracowane modele dobrych praktyk.

2. Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

3. Informacja o tym, czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą w okresie sprawozdawczym *(zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 5 oraz część III rubrykę 3)*	**NIE**	**Nie**	**TAK**	

4. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS w okresie sprawozdawczym *(należy podać kody PKD działalności gospodarczej wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS wraz z ich opisem słownym oraz kody i opis słowny faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej)*

nie dotyczy

5. Czy zarząd lub rada fundacji w okresie sprawozdawczym podejmowały uchwały *(jeśli tak, to należy dołączyć odpisy wszystkich uchwał podjętych w okresie objętym sprawozdaniem)*

- Uchwała nr 1/2025 Uchwała Rady Fundacji Zapomniane z dnia **26 czerwca 2025 r.** o zatwierdzeniu **sprawozdania merytorycznego za rok 2024 r.**
Uchwała nr 2/2025 Uchwała Rady Fundacji Zapomniane z dnia **26 czerwca 2025 r.** o zatwierdzeniu **sprawozdania finansowego za rok 2024 r.**
Uchwała nr 3/2025 Uchwała Rady Fundacji Zapomniane z dnia **27 listopada 2025 r.** o zatwierdzeniu **korekty sprawozdań merytorycznych za lata 2022, 2023 i 2024.**

III. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów

1. Łączna kwota uzyskanych przychodów (suma punktów a-c)	Kwota *(w podziale na formy płatności)*		Inne formy przychodu
	Przelew *(dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)*	Gotówka	Wartość innych form przychodu
a. Przychody z działalności statutowej	1 555 740,18 zł	—	—
b. Przychody z działalności gospodarczej	—	—	—
c. Pozostałe przychody	73,50	—	—
2. Informacja o źródłach przychodów			
a. Przychody z działalności odpłatnej	—	—	—

w ramach celów statutowych			
b. Ze źródeł publicznych ogółem, w tym:	393 200,00 zł	—	—
- ze środków budżetu państwa	393 200,00 zł	—	—
- ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego	—	—	—
c. Ze spadków, zapisów	—	—	—
d. Z darowizn	192 753,76 zł	—	—
e. Z innych źródeł (wskazać jakich) dotacje celowe - dotacje zagraniczne, Unia Europejska, Ambasada Niemiecka, USHMM	969 859,92 zł	—	—
3. Jeżeli prowadzono działalność gospodarczą			
a. Dochód z prowadzonej działalności gospodarczej *(tj. przychody z działalności gospodarczej minus koszty działalności gospodarczej)*	*nie dotyczy*		
b. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł	*nie dotyczy*		
IV. Informacja o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym			
Koszty fundacji ogółem	Kwota *(w podziale na formy płatności)*		Inne formy kosztów
	Przelew *(dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)*	Gotówka	Wartość poniesionych kosztów
1. Koszty realizacji celów statutowych	1 488 717,59 zł	—	—
2. Koszty administracyjne *(czynsze, opłaty pocztowe, telefoniczne itp.)*	77 783,29 zł	—	—
3. Koszty działalności gospodarczej	—	—	—
4. Pozostałe koszty	6 023,24 zł	—	—
V. Informacja o zatrudnieniu i wynagrodzeniu			
1. Liczba osób zatrudnionych w fundacji na podstawie stosunku pracy *(wg zajmowanego stanowiska)*	3		
2. Liczba osób zatrudnionych wyłącznie w ramach działalności gospodarczej	0		
3. Łączna kwota wynagrodzeń *(brutto)* wypłaconych przez fundację w okresie sprawozdawczym (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń)	747 572,11 zł		
a. Z tytułu umów o pracę *(z podziałem na wynagrodzenia,*	377 499,63 zł		

nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej)	
b. Z tytułu umów cywilnoprawnych	370 072,48 zł
c. Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą *(z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia)*	179 611,45 zł

VI. Informacja o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych w okresie sprawozdawczym

1. Fundacja udzielała pożyczek pieniężnych *(zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia pola TAK należy wypełnić rubryki 2-4)*	**NIE**	**nie**	**T A K**	
2. Wysokość udzielonych pożyczek pieniężnych	—			
3. Wskazanie pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek pieniężnych	—			
4. Statutowa podstawa udzielenia pożyczek pieniężnych *(należy*	—			

zacytować odpowiedni przepis statutu)	

VII. Środki fundacji

1. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*

Saldo na rachunkach bankowym w Alior Bank 257 505,47 zł

2. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) w przypadku rachunku członka SKOK *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*

nie dotyczy

3. Wysokość kwot zgromadzonych w gotówce *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*	—	
4. Wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek	5. Dane o nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie	6. Nabyte pozostałe środki trwałe
—	—	12 300,00 zł
7. Dane o wartościach aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy	Aktywa	Zobowiązania
bieżący 31.12.2025r.		6 579,22 zł
poprzedni 31.12.2024r.		3 347,65 zł

VIII. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe*(usługi, państwowe zadania zlecone - dotacje i zamówienia publiczne) oraz informacja o wyniku finansowym tej działalności*

W roku 2025 Fundacja realizowała następujące zadania zlecone przez podmioty publiczne:

[1] Dane powinny być spójne z danymi finansowymi podawanymi w części III pkt 2 lit. b.

1. ***Dotacja MKiDN (Program Kultura cyfrowa):*** *Dofinansowanie zadania* ***„Zapomniane miejsca i historie. Rozwój cyfrowego archiwum żydowskich grobów wojennych poza obozami Zagłady”*** *(Umowa nr 112658/25/FPK/DMiSK) w kwocie* ***89 000,00 zł*** *ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.*
2. ***Dotacja MKiDN (Program Groby i cmentarze wojenne w kraju):*** *Dofinansowanie zadania* ***„Zabezpieczenie i upamiętnienie miejsc złożenia szczątków ofiar Zagłady na obrzeżach byłego obozu w Sobiborze”*** *(Umowa nr 113168/25/FPK/DDZ) w kwocie* ***129 200,00 zł*** *ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.*
3. ***Dotacja MKiDN (Program Groby i cmentarze wojenne w kraju):*** *Dofinansowanie zadania* ***„Przywrócenie pamięci o ofiarach Zagłady w Lesie Chodówki: zabezpieczenie grobów, renowacja pomnika i zagospodarowanie terenu”*** *(Wniosek nr 113164) w kwocie* ***140 500,00 zł*** *ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.*
4. ***Dotacja Narodowego Centrum Kultury (Program SYNERGIE):*** *Dofinansowanie zadania* ***„Społeczne laboratorium dziedzictwa żydowskiego”*** *(Umowa nr 43340/24/A2) w kwocie* ***75 000,00 zł*** *ze środków finansowych NCK w ramach programu kulturalnego polskiej prezydencji w Radzie UE 2025.*
5. ***Usługa dla Gminy Miasto Rzeszów:*** *Realizacja zadania* ***„Identyfikacja i lokalizacja grobów masowych na nowym cmentarzu żydowskim w Rzeszowie”*** *na podstawie umowy z Urzędem Miasta Rzeszowa. Wynagrodzenie za przeprowadzenie badań wyniosło* ***55 000,00 zł brutto***

IX. Informacja o rozliczeniach fundacji w okresie sprawozdawczym				
1. Z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych				
1332,79 zł				
PIT-4R				
X. Informacja, czy fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ***(Dz. U. z 2022 r. poz. 593, z późn. zm.)*** *– zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić część XI.*	**NIE**	**Nie**	**TAK**	
XI. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji				
nie dotyczy				
XII. Informacja o przeprowadzanych kontrolach w fundacji				
1. Informacja, czy w fundacji była przeprowadzona kontrola *(zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 2)*	**NIE**	**Nie**	**TAK**	
2. Wyniki przeprowadzonej kontroli w fundacji (*pozytywne i negatywne wraz ze wskazaniem podmiotu przeprowadzającego kontrolę)*				

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

Warszawa, 22.06.2026 r
miejscowość, data

**podpisy członków zarządu fundacji zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w statucie fundacji*